

τὴν γλυκεῖαν ὁσμὴν καιομένης κέδρου, καὶ προσελθὼν εἶδεν ὅτι οἱ Ἀραβες ἐργάζονται τοῦ, ἀνασκάψαντες δοκὸν ἀρχαίαν, τὴν εἶχον ἀνάψει καὶ ἐθερμαίνοντο. Ἀλλ' αἱ ἐπιγραφαὶ ἀναφέρουσι κέδρους κομισθείσας ἐκ τῶν δασῶν τοῦ Λιβάνου πρὸς οἰκοδομὴν τῶν Ἀνακτόρων τοῦ μεγάλου βασιλέως. Ἰδοὺ λοιπὸν ὅτι μετὰ τρισχίλια ἔτη τὸ πολύτιμον ξύλον διατῆρει εἰσέτι τὸ ἀρχαῖόν του ἄρωμα.

Ὅτε κατ' ἀρχὰς ἐν 1847 ὁ Κ. Λαυάρδος ἐδημοσίευσεν τὴν ἐκθεσιν τῶν πρώτων αὐτοῦ ἐρευνῶν ἐν Ἀσσυρίᾳ, τὰ τότε εὑρεθέντα μνημεῖα ἦσαν κατὰ σύγκρισιν ὀλίγα, καὶ αἱ ἐπιγραφαὶ ἦσαν εἰσέτι βωβαί. Ἡ δὲ ἐξ ἐναντίας συνεχὲς ἱστορία δύναται νὰ συνταχθῇ ἐκ τε τῶν γλυπτῶν καὶ τῶν γραπτῶν τούτων μνημείων. Ἰδοὺ κεφαλαιωδῶς τινὰ τῶν σπουδαιωτάτων πορισμάτων ὅσα ἐξήχθησαν ἐκ τῆς μελέτης αὐτῶν μέχρι τοῦδε. Ὁ ἀρχαιότατος βασιλεὺς οὗ ἡ βασιλεία μνημονεύεται ὁπωσποῦν ἐμπειριστατωμένως, εἶναι ὁ οἰκοδομήσας τὰ πρὸς τὸ βορειανατολικὸν τῆς πόλεως Νεμρόδ καίμενα ἀνάκτορα, τὸ ἀρχαιότατον τῶν ἐν Ἀσσυρίᾳ μέχρι τοῦδε ἀνευρεθέντων οἰκοδομημάτων. Ἀλλ' αἱ ἐπιγραφαὶ αὐτοῦ ἀναφέρουσι καὶ πάντες ἡ καὶ ἐπτά τῶν προκατόχων του, ὧν τινες, ὡς νομίζεται, ἐθεμελίωσαν ἀνάκτορα, τελειωθέντα μετὰ ταῦτα ὑπὸ τῶν διαδόχων αὐτῶν. Εἶναι δὲ βέβαιον ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως τούτου, ὠκοδόμησε τὰ κεντρικὰ ἀνάκτορα ἐν Νεμρόδ, καὶ ἀνήγειρε τὸν ὀβελίσκον ὅστις μετεκομίσθη εἰς τὸ Βρετανικὸν Μουσεῖον, καὶ ἐφ' οὗ εἰσὶν ἐπιγεγραμμένα τὰ πρώτιστα συμβάντα τῆς βασιλείας του. Ἐπὶ τοῦ ὀβελίσκου τούτου ἀναγινώσκονται ὀνόματα ἀπαντώμενα καὶ ἐν τῇ Παλαιᾷ Γραφῇ, καὶ ἡ εὐτυχὴς αὕτη σύμπτωση διευκολύνει τὰς χρονολογικὰς ἐρεῦνας, καὶ παρέχει εἰς τὸν Κ. Λαυάρδον ἀφορμὴν νὰ προσδιορίσῃ τὸν χρόνον τῆς βασιλείας τοῦ μονάρχου ὅστις ὠκοδόμησε τὰ ἀρχαιότατα ἐν Ἀσσυρίᾳ ἀνάκτορα περὶ τὸ τέλος τῆς δεκάτης πρὸ Χριστοῦ ἑκατονταετηρίδος, ἥτοι περὶ τὰ διακόσια ἔτη πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν Ὀλυμπιάδων ἐν Ἑλλάδι. Ὁ οἰκοδομήσας τὰ ἐν Κορσαβάδ ἀνάκτορα, ἀποδείκνυται ὢν ὁ ὑπὸ τοῦ Ἡσαίου μνημονευόμενος Σάργων· καὶ τὰ ἐρείπια τῶν ἀνακτόρων του περιέχουσι λεπτομερεστάτας εἰδήσεις περὶ τῶν συμβάντων τῆς βασιλείας του. Ἀπὸ δὲ τοῦ Σάργωνος συνετάχθη πλήρης κατάλογος ὅλων τῶν βασιλέων μέχρι τῆς πτώσεως τῆς αὐτοκρατορίας. Ὁ υἱὸς τοῦ Σάργωνος ἦν ὁ Σενναχερίβ, ἀναβὰς εἰς τὸν θρόνον κατὰ τὰ 703 π. χ. ἐκ τῆς γραφῆς δὲ γνωρίζομεν ὅτι τὸν Σενναχερίβ διεδέχθη ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἑσαράδδων, καὶ ἐκ τῶν μνημείων μανθάνομεν ὅτι αὐτοὺς ὠκοδόμησεν ἐν τῶν ἀνακτόρων τῆς Νεμρόδ. Ὁ υἱὸς τοῦ Ἑσαράδδων ὠκοδόμησε τὰ νοτιανατολικά ἀνάκτορα τοῦ σωροῦ τῆς Νεμρόδ, καὶ ἂν καὶ οὐδὲν εἰσέτι εὐρέθη τῆς ἱστορίας αὐτοῦ, φαίνεται ὅμως πιθανώτατον ὅτι αὐτοὺς εἶναι ὁ γνωστὸς ὑπὸ τὸ ὄνομα Σαρδαναπάλου, ὃν ἐνίκησαν οἱ Μῆδοι καὶ Βαβυλώνιοι ὑπὸ τὸν Κυαξάρην, καὶ ὅστις ἐκάη ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων του μετὰ τῶν γυναικῶν καὶ τῶν θησαυρῶν του.

Ἀνκαὶ οὐδ' αὖτις ἡ Νινευὶ μνημονεύεται πρὸ τῆς

δεκάτης π. χ. ἑκατονταετηρίδος, ὁ Κ. Λαυάρδος ὅμως φρονεῖ ὅτι ἡ πόλις αὕτη καὶ ἐν βασιλείῳ ὑπῆρχον πολὺ πρὸ ἐκείνης τῆς ἐποχῆς. Ἀναφέρων Αἰγυπτιακὰ λείψανα ἐκ τῶν ἐν Καρνάκ εὑρεθέντων, ἐν οἷς γίνεται μνεία τόπου καλουμένου Ἀσσυρία, ἐλπίζει ὅτι καὶ ἄλλας θέλει ἀνακαλύψαι μαρτυρίας περὶ τοῦ τόπου τούτου, ἀρχαιότερας ὅλων ὅσας ἔχομεν μέχρι τοῦδε. Τὰ μέχρι τοῦδε εὑρεθέντα μνημεῖα τῆς Νινευὶ ἐπικυροῦσιν ὅσα περὶ αὐτῆς ἡξεύρομεν ἐκ τῆς ἱστορίας, καὶ περιγράφουσι τὸν μονάρχην ὡς ἐντελὲς Ἀσιανὸν δεσπότην, μὴ ἐνδίδοντα εἰς φωνὴν τοῦ λαοῦ, καὶ ἄρχοντα τῆς ζωῆς καὶ ιδιοκτησίας τῶν ὑπηκόων του, λατρευόμενον ὡς θεὸν μᾶλλον ἢ σιβόμενον ὡς ἄνθρωπον, καὶ ὅπως ἀπειτούνη αὐτὸν τὴν ἐξουσίαν καὶ τὴν τῶν ἄλλων ὑποταγὴν ἐν ὀνόματι τῆς λατρείας αὐτοῦ πρὸς τὰς ἐθνικὰς θεότητας. Ἡ ἀρχὴ τοῦ βασιλέως ἐξετείνετο κατὰ τὰς ἐπιγραφὰς μέχρι τῶν κεντρικῶν ἐπαρχιῶν τῆς ἐλάσσονος Ἀσίας καὶ μέχρι τῆς Ἀρμενίας πρὸς ἄρκτον, μέχρι τῶν δυτικῶν ἐπαρχιῶν τῆς Περσίας πρὸς ἀνατολὰς, πρὸς δυσμὰς μέχρι τῆς Λυδίας καὶ τῆς Συρίας, καὶ πρὸς μεσημβρίαν μέχρι τῆς Βαβυλωνίας καὶ τῶν βορειότερων μερῶν τῆς Ἀραβίας. Φαίνεται δὲ, κατὰ τὸν Κ. Λαυάρδον, ὅτι τὸ Κράτος τοῦτο ἦτο πάντοτε εἶδος συμπολιτείας συγκειμένης ἐκ πολλῶν ὑποτελῶν ἐπικρατειῶν, ὧν οἱ βασιλεῖς ἦσαν κατὰ μὲν τὰ ἄλλα πάντα ἀνεξάρτητοι, φόρον δὲ μόνον ἀπέφερον ἐν εἰρήνῃ, καὶ ἐν πολέμῳ ὑπεχρεοῦντο νὰ συστρατεύωσι. Τὴν σήμερον εἶναι γνωστὸν ὅτι αἱ Ἰουδαϊκαὶ φυλαὶ ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων ὑπέκειντο κατὰ τὸν τρόπον τούτον εἰς τὸν βασιλεῖα τῆς Ἀσσυρίας· καὶ περίεργον εἶναι ὅτι ὅπουδ' ἔποτε τῶν Ἀσσυρίων τούτων ἐπιγραφῶν μνημονεύεται ἐκστρατεία κατὰ τῶν Ἰουδαίων, ἀναφέρεται πάντοτε φόρων ἄρνησις ὡς αἰτία αὐτῆς.

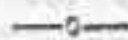
Ἀνὰ πᾶν βῆμα οἱ ὁμιλοῦντες οὗτοι λίθοι τῆς Νινευὶ κυροῦσι καὶ διευκρινίζουσι τὴν ἱεράν ἱστορίαν, καὶ αὕτη ἡδὴ μόνη ἡ ἐποψὶς ἀρκεῖ ὅπως ἀναδείξῃ τὰ μνημεῖα ταῦτα σπουδαῖα καὶ ἀξιώλογα ὑπὲρ τι καὶ ἄλλο τῆς ἀρχαιότητος λείψανον ἀνακαλυφθὲν ἐν τοῖς νεωτέροις χρόνοις.

Ο ΟΔΟΠΟΡΟΣ.

ΜΥΘΟΣ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ.

(Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ τοῦ Δίκερς)

Μίαν φορὰν τὸν παλαιὸν καιρὸν, ὁδοιπόρος τις ὑπῆγε νὰ ὁδοιπορήσῃ, καὶ ἡ ὁδοιπορία ἦτον τόσον ὠρμία, καὶ ἐφαίνετο πολὺ ἐκτεταμένη ὅταν τὴν ἤρχισεν, καὶ πολὺ σύντομος ὅταν ἐφθασεν εἰς τὴν μέσσην.

Κατ' ἀρχὰς ὁ δρόμος τοῦ ἦτον σκοτεινὸς ὀλίγον, καὶ τίποτε δὲν ἐβλεπεν εἰς αὐτόν, ἕως ὅτου τέλος

πάντων ἀπήντησεν ἐν ὥραϊον μικρὸν παιδίον. Καὶ τότε εἶπεν εἰς τὸ παιδίον·

— Τί κάμεις ἐδῶ;

Καὶ τὸ παιδίον εἶπε·

— Παίζω πάντοτε· ἔλα νὰ παίξης μαζί μου.

Καὶ ἐπῆγε καὶ ἐπαιξε μετὰ τὸ παιδίον ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ ἔσαν πολὺ εὐθυμοί. Ὁ οὐρανὸς ἦτον τόσον γαλνῆρος, τόσον λαμπρὸς ὁ ἥλιος, τόσον στιλπνὴ ἡ ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης, τὰ φύλλα τόσον πράσινα, καὶ τόσον ὡραῖα τὰ ἄνθη, καὶ ἤκουσαν τόσα πτηνὰ νὰ τραγουδοῦν, καὶ εἶδαν τόσας πεταλούδας μετὰ ποικίλα πτερὰ, καὶ ὁ κόσμος ἦτον ὅλος χαρὰ τριγύρωτων. Καὶ ἦτον καλοκαιρινὴ ἡ ἡμέρα ἐκείνη. Ὅταν δὲ πάλιν ἔδρεχε, ἐχαίροντο βλέποντες τὰς βάρβις πῶς ἐπιπτον, καὶ ἀναπνέοντες τὰ δροσερὰ ἀρώματα. Καὶ ὅταν ἐφύσῃ ὁ ἄνεμος, τί ἡδονὴ ἦτον νὰ τὸν ἀκούωσι, καὶ νὰ φαντάζωνται τί εἶλεγεν ὅταν ἤρχετο μετὰ ὁρμὴν ἀπὸ τὴν κατοικίαν του, — καὶ πῶς ἤθελον νὰ ἤξεύρωσι ποῦ ἦτον ἡ κατοικία αὐτῆ, — καὶ ἐσφίριζε, καὶ ἐγαυγίζε, καὶ ἐκυνήγει τὰ σύννεφα, ἐλόγιζε τὰ ὑψηλὰ δένδρα, ἐκρήμνιζε τὰς καπνοδόχους, ἐκλόγιζε τὴν οἰκίαν, καὶ ἐλάστιζε τὴν θάλασσαν, ἥτις ἐμοῦγκριζεν ὡς λυσσωσα. Ἀλλὰ ὅταν ἐχιδνίζε, τότε ἦτον ἡ μεγάλη χαρὰ! Διότι τίποτε δὲν τοὺς εὐφραίνειν, ὡς νὰ παρατηροῦν τὰς λευκὰς νιφάδας πῶς ἐπιπτον πυκναὶ καὶ παχεῖαι, ὡς πούπουλα ἀπὸ τὰ στήθη χιλιάδων λευκῶν πτηνῶν καὶ νὰ βλέπουν πόσον ὁμαλὴ καὶ βαθεῖα ἐστιβάζετο ἡ χιὼν, καὶ ν' ἀκούουν τὸν τρυγμὸν τῶν βημάτων εἰς τὰ μονοπέτια καὶ εἰς τὰς ὁδοὺς.

Καὶ εἶχον πλῆθος τὰ λαμπρότερα τοῦ κόσμου παιγνίδια, καὶ ἀπειρα θαυμαστὰ βιβλία μετὰ ζωγραφίας, ὅπου παριστάνοντο σπαθία, καὶ λόγχαι, καὶ ἄλογα, καὶ περικεφαλαῖαι, καὶ Τοῦρκοι, καὶ Νάννοι καὶ Γίγαντες, καὶ πόλεμοι, καὶ πλοῖα, καὶ σπήλαια, καὶ δάση, καὶ ἄγρια ζῶα καὶ φαντάσματα, καὶ βουρκοῦλακες, εἰκόνες ὅλαι νέαι καὶ ὅλαι ἀληθιναί.

Ἀλλὰ μίαν ἡμέραν αἰρνιδίως ὁ ὁδοιπὸρος ἔχασε τὸ παιδίον. Τὸ ἐφώνησε δις, τρίς καὶ πολλάκις, ἀλλὰ, κάμμία ἀπόκρισις! Τότε ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του, καὶ ἐπροχώρησεν ὀλίγον καιρὸν, χωρὶς νὰ ἰδῇ τίποτε, ἕως ὅτου τέλος πάντων ἀπήντησεν ἕνα εὐμορφον πρόσθετον παιδίον. Καὶ εἶπε πρὸς τὸν παιδίον·

— Τί κάμεις ἐδῶ;

Καὶ ὁ παῖς ἀπεκρίθη.

— Σπουδάζω πάντοτε. Ἐλθέ νὰ σπουδάσῃς μαζί μου.

Καὶ ἐπῆγε καὶ ἐσπούδαζε μετὰ τὸν παῖδα, περὶ τοῦ διὸς καὶ περὶ τῆς Ἡρας, περὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Ῥωμαίων, καὶ δὲν ἤξεύρω περὶ τίνων ἄλλων, καὶ ἐσπούδαζε περισσότερα ἀφ' ὅ,τι ἡμπορῶ νὰ εἰπῶ, — ἡ ἡμπορεῖ νὰ εἴπῃ καὶ ὁ ἴδιος, διότι πολλὰ ἀφ' ὅσα ἐμαθε τὰ ἐλησιμόνητε μετ' ὀλίγον. Ἀλλὰ καὶ δὲν ἐσπούδαζον πάντοτε. Πολλάκις εἶχον καὶ ὡραίας διασκεδάσεις. Τὸ θέρος ἐκωπηλάτουσιν εἰς τὸν ποταμὸν, τὸν χειμῶνα ὠλισθαίνουσιν εἰς τὸν πάγον, καὶ ἐτρεχον πεζοί, καὶ ἐτρεχον ἑριπποὶ, χωρὶς νὰ ἐνθυμῶνται

κόπον καὶ κάματον, καὶ εἰς τὴν φωτιὰν καὶ εἰς τὰ σκλαβάκια, καὶ εἰς τὰς ἀμάδας καὶ εἰς τὴν σφαῖραν, καὶ εἰς ὅλα τὰ παιγνίδια ὅσα ἡμπορῶ νὰ συλλογισθῶ, κάνουν δὲν ἡμποροῦσαι νὰ τὰς νικήτῃ. Εἶχον δὲ ἀκόμη καὶ ἐορτάς, καὶ πίτταν τοῦ Ἀγίου Βασιλείου, καὶ συναναττοράς, ὅπου ἐχόρευον ὅλην τὴν νύκτα ὡς τὰ μεσάνυκτα, καὶ ἀληθινὰ θεάτρα, ὅπου παλάτια ἀληθινοῦ χρυσοῦ καὶ ἀληθινοῦ ἀργύρου ἐφύτρωναν ἀπὸ τὴν γῆν. Φίλους δὲ εἶχον τόσον ἀγαπητοὺς φίλους, καὶ τόσον πολλοὺς, ὥστε καιρὸς δὲν μετέμεινε νὰ τοὺς εἰπῶ. Καὶ ὅλοι ἦσαν νέοι, ὡς ὁ εὐμορφος παῖς, καὶ ποτὲ δὲν ἐμελλον νὰ χωρισθῶσι δι' ὅλης τῆς ζωῆς.

Καὶ ὁμοῦ μίαν ἡμέραν, μετὰ τὸν ὅλων αὐτῶν τῶν ἐρψέων, ὁ ὁδοιπὸρος ἔχασε τὸν παῖδα ὡς εἶχε χάσει τὸ μικρὸν παιδίον, καὶ ἀφ' οὗ τὸν ἐφώνησε ματαίως, ἐξηκολούθησε τὴν ὁδοιπορίαν του. Οὕτως ἐπροχώρησεν ἀκόμη ὀλίγον, χωρὶς τίποτε νὰ ἰδῇ, ἕως ὅτου τέλος πάντων ἀπήντησεν ἕνα νεανίσκον. Καὶ εἶπε πρὸς τὸν νεανίσκον·

— Τί κάμεις ἐδῶ;

Καὶ ὁ νεανίσκος ἀπήντησεν·

— Ἀγαπῶ πάντοτε. Ἐλθέ καὶ ἀγάπα μαζί μου.

Καὶ ἐπῆγε μετὰ τὸν νεανίσκον, καὶ μετ' ὀλίγον ἦλθον πρὸς μίαν κόρην, τὴν ὡραιότεραν κόρην τοῦ κόσμου, — ἀπαράλλακτον μετὰ τὴν Ἀγλαίαν, ἥτις καθήται εἰς τὴν γωνίαν ἐκεῖ, καὶ εἶχεν ὀρθαλμοὺς ὡς τῆς Ἀγλαίας, καὶ κόμην ὡς τῆς Ἀγλαίας, καὶ μενίδημα ὡς τῆς Ἀγλαίας, καὶ ἐγέλα καὶ ἐρυθρία ἀπαραλλάκτως ὡς γελᾷ ἡ Ἀγλαία καὶ ἐρυθρία ὡς ὁμιλῶ περὶ αὐτῆς.

Καὶ ὁ νεανίσκος τὴν ἠγάπησεν, — ἀπαραλλάκτως ὡς ἄλλος τις νεανίσκος, ὃν δὲν θέλω νὰ ὀνομάσω, ἠγάπησε τὴν Ἀγλαίαν, ὅταν ἦλθε πρῶτην φοράν καὶ τὴν εἶδε. Λοιπὸν, ἡ κόρη τὸν ἐπείραζεν ἐνίοτε, — ἀπαραλλάκτως καθὼς ἡ Ἀγλαία ἐπείραζε τὸν ἄλλον ἐκεῖνον· καὶ ἐνίοτε ἐφιλονείκουν, — ὡς ἐφιλονείκουν πολλάκις ὁ ἄλλος ἐκεῖνος καὶ ἡ Ἀγλαία· καὶ ἐπειτα ἐσυμβιβάζοντο, καὶ ἐκάθηντο εἰς τὸ σκότος, καὶ ἔγραφον καθ' ἡμέραν ἐπιστολάς, καὶ ποτὲ δὲν ἦσαν εὐτυχεῖς μακρὰν ὁ εἰς τοῦ ἄλλου, καὶ ἀδιακόπως ἔβλεπον ἀπὸ τὸ παράθυρον διὰ νὰ ἰδῶσιν ὁ εἰς τὸν ἄλλον, ἂν καὶ ἐπροσποιούνητο ὅτι δὲν ἦτον διὰ τοῦτο, καὶ ἠρραβωνίσθησαν τὰ χριστούγεννα, καὶ ἐκάθηντο πλησίον ὁ εἰς τοῦ ἄλλου εἰς τὴν ἐστίαν, καὶ ἐμελλον μετ' ὀλίγον νὰ νυμφευθῶσιν, — ὅλα ἀπαραλλάκτως ὡς ὁ ἄλλος ἐκεῖνος νεανίσκος, ὃν δὲν θέλω νὰ ὀνομάσω, καὶ ἡ Ἀγλαία.

Ἀλλὰ μίαν ἡμέραν ὁ ὁδοιπὸρος τοὺς ἔχασεν, ὡς εἶχε χάσει τοὺς προτέρους τοῦ φίλους, καὶ τοὺς ἐκράζε πολλάκις νὰ ἐπιστρέψωσιν, ἀλλὰ δὲν ἐπέστρεψαν· τότε ἐξηκολούθησε τὴν ὁδοιπορίαν του. Καὶ ἐπροχώρησε ὀλίγον καιρὸν χωρὶς νὰ ἰδῇ τίποτε, ἕως ὅτου ἀπήντησεν ἕνα κύριον μέσης ἡλικίας. Καὶ εἶπε πρὸς τὸν κύριον·

— Τί κάμνετε ἐδῶ;

Καὶ ἐκεῖνος ἀπεκρίθη·

— Ἐργάζομαι πάντοτε. Ἐλθέ νὰ συνεργασθῇς εἰς τὴν ὁδοιπορίαν των, χωρὶς νὰ ἐμβλέψωσιν εἰς αὐτὸν μετ' ἐμοῦ.

Καὶ τότε ἤρχισε νὰ συνεργάζεται δραστηρίως μετ' αὐτὸν τὸν κύριον, καὶ ἐπροχώρησαν ὁμοῦ εἰς τὸ δάσος. Ὅλη του ἡ ὁδοιπορία ἦτον διὰ τόπου δασώδους· ἀλλὰ τὸ δάσος κατ' ἀρχάς ἦτον ἀνοιχτὸν καὶ πράσινον, ὡς δάσος εἰς ὥραν ἑαρος, καὶ ἤδη ἤρχισε νὰ γίνεταί σκοτεινὸν καὶ πυκνόν, ὡς τὰ δάση τὸ θέρος· καὶ μάλιστα μεταξὺ τῶν δένδρων ὅσα εἶχον φυτρώσει πρὸ τῶν ἄλλων μερικαὶ ἤρχίζον καὶ νὰ κιντρινίζουν. Ὁ δὲ κύριος δὲν ἦτον μόνος, ἀλλ' εἶχε πλησίον του καὶ μίαν κυρίαν, σχεδὸν τῆς αὐτῆς ἡλικίας, καὶ ἡ κυρία αὕτη ἦτον γυνὴ του· καὶ εἶχον προσέτι καὶ τὰ παιδιά των. Οὕτω διήρχοντο ὅλοι ὁμοῦ τὸ δάσος, κόπτοντες τὰ δένδρα καθ' ὅσον διήρχοντο, καὶ ἀνοίγοντες τὸν δρόμον των διὰ τῶν κλάδων καὶ τῶν πεσόντων φύλλων, καὶ φέροντες βάρη ἐπὶ τῶν ὤμων, καὶ ἐργαζόμενοι μετ' ἀγώνος.

Ἐνίοτε δ' ἐφθάνον εἰς μικράν τινα καὶ πρασίνην πάροδον, ἣτις ἤρχετο ἀπὸ βαθύτερα δάση. Καὶ τότε ἤκουον μικρὰν καὶ μεμακρυσμένην φωνήν, κράζουσάν· « Πάτερ, πάτερ, καὶ ἄλλο παιδίον εἴμ' ἐγώ. Περίμενέ με! » Καὶ τῷ ὄντι ἐβλεπον τότε μικροτάτην βρέφους μορφήν, ἣτις ἤβηκε καθ' ὅσον ἐπροχώρει, καὶ ταχέως ἐρχομένη προσετίθετο εἰς τὴν συνοδίαν των. Καὶ ὅταν ἤρχετο τὸ βρέφος πλησίον των, ὅλοι τὸ περιστοιχίζον, καὶ τὸ ἐφίλουν καὶ τὸ ἐχαίροντο, καὶ ἔπειτα ἐξηκολούθουν τὸν δρόμον ὅλοι ὁμοῦ.

Ἐνίοτε δ' ἐφθάνον εἰς πολλὰς παρόδους συγχρόνως· καὶ τότε ὅλοι ἴσταντο, καὶ ἓν ἐκ τῶν παιδίων ἔλεγε, « Πάτερ, ἀπέρχομαι εἰς τὴν θάλασσαν », καὶ ἄλλο ἔλεγε, « Πάτερ, ἀπέρχομαι εἰς τὴν ξένην », καὶ ἄλλο, « Πάτερ, ἀπέρχομαι νὰ ζητήσω τύχην ὅπου δυνήθω », καὶ ἄλλο, « Πάτερ, ἀπέρχομαι εἰς τὸν οὐρανόν! » Καὶ τότε μετὰ πολλῶν δακρύων εἰς τὸν χωρισμὸν, ἀνεχώρουν, μεμονωμένα, εἰς τὰς μονήρεις ἐκεῖνας παρόδους, ἕκαστον παιδίον τὴν ὁδὴν του πάροδον. Καὶ τὸ παιδίον τὸ ἐπερχόμενον εἰς τὸν οὐρανόν, ὑψοῦτο εἰς τὸν χρυσοῦν ἀέρα, καὶ ἐγένετο ἀφαντον.

Ὅταν δὲ συνέβαινον οὗτοι οἱ χωρισμοὶ, ὁ ὁδοιπόρος παρετήρει τὸν κύριον, καὶ τὸν ἐβλεπεν ὅτι ἐστήριζε τὸ βλέμμα εἰς τὸν οὐρανόν, ὑπεράνω τῶν δένδρων, ὅπου ἤρχιζεν ἡ ἡμέρα κλίνουσα πρὸς τὴν δύσιν· καὶ ἐβλεπεν ὅτι ἡ κόμη του ἤρχιζε νὰ γίνεταί στακτερά. Ἀλλὰ δὲν ἐδύναντο νὰ ἴστανται πολλὰ ὥραν, διότι εἶχον τὴν ὁδοιπορίαν νὰ τελειώσωσι, καὶ ἦσαν ἠναγκασμένοι νὰ ἐργάζωνται πάντοτε.

Τέλος πάντων οἱ χωρισμοὶ τοσάκις ἐπανελήφθησαν, ὥστε κανέν παιδίον δὲν ἔμενε πλέον, καὶ μόνον ὁ ὁδοιπόρος, ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία ἐξηκολούθησαν τὸν δρόμον των ἐν συνοδείᾳ. Καὶ τὸ δάσος ἦτον κίτρινον ἤδη, καὶ ἔπειτα μελανόν, καὶ τὰ φύλλα, καὶ αὐτῶν τῶν ἀγρίων δένδρων, ἤρχισαν πίπτοντα.

Καὶ ἔπειτα ἐφθασαν εἰς μίαν πάροδον, σκοτεινὴν τέραν ὧλων τῶν ἄλλων, καὶ ἐπροχώρουν μετὰ βίας

εἰς τὴν ὁδοιπορίαν των, χωρὶς νὰ ἐμβλέψωσιν εἰς αὐτήν, ὅταν ἡ κυρία ἐστάθη.

— Σὺζυγέ μου, » εἶπεν ἡ κυρία, » μὲ φωνάζουσι. Καὶ τότε ἠκροάσθησαν, καὶ ἤκουσαν μίαν φωνήν, ἐρχομένην μακρὰν, ἀπὸ τοῦ βάθους τῆς παρόδου, καὶ λέγουσαν « Μητέρα, μητέρα! »

Αὕτη ἦτον ἡ φωνὴ τοῦ πρώτου παιδίου τοῦ εἰπόντος· « Πάτερ, ἀπέρχομαι εἰς τὸν οὐρανόν! » Καὶ ὁ πατὴρ εἶπε·

— Σὲ παρακαλῶ, ὄχι ἀκόμη. Πλησιάζει ἡ δύσις. Σὲ παρακαλῶ, ὄχι ἀκόμη!

Ἀλλ' ἡ φωνὴ ἐκραζε· « Μητέρα, μητέρα, » ἀδιαφορῶσα δι' αὐτόν, ἂν καὶ ἡ κόμη του ἦτον ἤδη ὅλως διύλου λευκή, καὶ δάκρυα ἔτρεχον εἰς τὰς παρειάς του.

Καὶ τότε ἡ μήτηρ, ἣτις ἐσύρετο ἤδη εἰς τὴν σκιάν τῆς σκοτεινῆς παρόδου, καὶ ἐμακρύνετο ἔχουσα πάντοτε τοὺς βραχίονας περὶ τὸν τράχηλόν του, τὸν ἐφίλησε καὶ εἶπε·

— Φίλτατε, καλοῦμαι! ἀπέρχομαι! »

Καὶ ἀπῆλθε, καὶ ὁ ὁδοιπόρος καὶ αὐτὸς ἔμεινον μόνοι οἱ δύο.

Καὶ ἐξηκολούθησαν τὸν δρόμον ὁμοῦ, ἕως ὅτου ἐφθασαν πλησιέστατα εἰς τὸ ἐσχατὸν χεῖλος τοῦ δάσους, τόσον πλησίον, ὥστε διέκρινον ἤδη τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου λάμπουσάν ἐρυθρὰν διὰ μέσου τῶν δένδρων.

Ἀλλὰ καὶ πάλιν, ἐν ᾧ ἤρχιζε τὴν ὁδὸν του διὰ τῶν κλάδων, ἔχασεν ὁ ὁδοιπόρος τὸν φίλον του. Καὶ τὸν ἐφώναξε, καὶ τὸν ἐφώναξε πάλιν, ἀλλ' οὐδεὶς ἀπεκρίνετο. Καὶ ὅταν ἐξῆλθε τοῦ δάσους, καὶ εἶδε τὸν γαληνιαῖον ἥλιον δύοντα εἰς ὀρίζοντα πορφυροῦν καὶ εὐρὺν, ἐκεῖ ἀπῆντησε γέροντα, καθήμενον εἰς κορμὸν δένδρου πεσόντος. Καὶ εἶπε πρὸς τὸν γέροντα·

— Τί κάμεις ἐδῶ;

Καὶ ὁ γέρων εἶπε μετ' εἰρηνικοῦ μειδιάματος·

— Ἐνθυμούμαι πάντοτε. Ἐλθέ καὶ ἐνθυμοῦ μετ' ἐμοῦ.

Καὶ τότε ὁ ὁδοιπόρος ἐκάθησε πλησίον τοῦ γέροντος, καταντικρὺ τῆς φαιδρᾶς δύσεως. Καὶ τότε ὅλοι οἱ φίλοι του ἦλθον ἑσπύχως καὶ τὸν περιστοιχίσαν. Τὸ ὡραῖον παιδίον, ὁ εὐμορφος παῖς, ὁ ἐρωτοληπτός νεανίας, ὁ πατὴρ, ἡ μήτηρ, τὰ τέκνα, ὅλοι ἦσαν ἐκεῖ, καὶ κανένα ἐξ αὐτῶν δὲν ἀπώλεσε. Καὶ τοὺς ἠγάπα ὅλους, καὶ ἦτον πρὸς ὅλους ἀγαθὸς καὶ συγκαταβατικός, καὶ πάντοτε ἠὲ χαριστεῖτο ἐπιτηρῶν αὐτοὺς, καὶ ὅλοι τὸν ἐτίμων καὶ τὸν ἠγάπων.

Καὶ νομίζω ὅτι ὁ ὁδοιπόρος οὗτος σὺ πρέπει νὰ εἶσαι, φίλτατε πάππε, διότι οὕτως εἶσαι σὺ πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς πρὸς σὲ οὕτω εἴμεθα.

